

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 8, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 22

Penktadienis, Gegužio (May) 29, 1964, Toronto, Ontario

M E T A I XXXIII

Susitvėrė Nauja Politinė Organizacija Propaguosianti Naujas Idėjas Kanadoje

TORONTO. — Čia susitvėrė nauja politinė organizacija, kuri užsivadino Exchange for Political Ideas in Canada vardu. Dviejų dienų pasitarime dalyvavo 200 asmenų, daugiausia kairesni liberalai ir nauji demokratų iš visos Kanados. Tai buvo, kaip korespondentas pasakė, demokratinės kairės žmonės, galvojančieji žmonės, politikieriai, mokytojai, kultūrininkai, intelektualai ir kiti.

Vieni siūlė, kad liberalų ir naujų demokratų partijos susijungtų ir priimtų naują platformą, kiti reikalavo, kad ši organizacija laikytųsi nuošaliai partijų, bet propaguotų naujas, reformistines idėjas.

Pasitarime dalyvavo profesoriai, pora ministrų, parlamento atstovai ir kiti aktyvūs visuomenininkai.

Organizacija organizuos skyrius po visą Kanadą. Winnipegietis naujas demokratas D. Orlikov siūlė, kad Manitoboje būtų traukiami į šią organizaciją konservatai, nes tenai konservatai esą daug pažangesni už liberalus, net tokius, kaip Saskačevanos liberalų lyderis Thatcher.

Sutinka Pravesti Vandens Vamzdį

Ontarijos vyriausybė sutinka pravesti vandens vamzdį iš Hurono ežero į Londoną ir jo apylinkinius miestelius. Pravedimas kainuotų \$15,000,000.

Ontario Water Resources Komisija parduotų vandenį savivaldybėms panašiai, kaip Ontario Hydro-Electric Power Komisija parduoda elektrą.

Londonas yra užsimojęs pravesti vandens vamzdį pats. Planas sako, kad atšieitų \$20,000,000. Bet Londonas sutinka perleisti kitiems miesteliams tik 10 procentų, o su tuo nesutinka OWAC. Jis taipgi imtų mokėstį už vandenį 50 procentų daugiau, negu Ontarijos komisija.

Londonui ir apylinkėms grumoją vandens stoka. Pernai iškasti šuliniai duoda vos 2,000,000 galionų į dieną. Buvo tikėtasi gauti 6,000,000 galionų.

Prie to, fermeriai protestuoja, kad tie šuliniai ištrauks jų vandenį ir jų šuliniai išdžiūs.

Stebėtojai mano, kad šis sambrudis tikrumoje yra kairesnių liberalų ir socialdemokratų judėjimas už liberalų ir socialdemokratų ir kitų liberališkesnių elementų susijungimą ir sudarymą partijos.

Naujas demokratas V. Scott palietė šį klausimą pareikšdamas: "Aš galvoju, ar ne laikas dėl pagrindinio persigrupavimo abiejų partijų naujos linijos pagrindu".

Liberalas Mr. Stewart atsakė: "Persigrupavimas ėjo ir eina dabar". Jis mano, kad toks persigrupavimas būtų geras.

Daugelis dalyvių kalbėdami vadino šį sambrudį "demokratinė kaire". Taip sakant, kairesnių demokratų sambrudis. Tai judėjimas iš apačios už liberalų ir naujų demokratų apsišvietimą.

Užsienio reikalų ministro pavaduotojas J. Stewart sakė, kad Kanadoje geriausia turėti dvi partijas. Tokia sistema veiktų geriau, negu susiskaldymas į kelias partijas.

T. Sąjunga Skolina Egiptui \$277,000,000

CAIRO. — Premjeras N. Chruščiovas baigė savo vizitą Egipte susitardamas su Nasseru dėl naujos paskolos Egiptui, sumoje \$277,000,000. Apie tai buvo paskelbta išleistuvių bankete buvusio karaliaus Farouko palociuose.

Chruščiovas ir Nasseras savo komunikate pasmerkia JAV orlaivių skraidymą virš Kubos, pasisako už tautų taikų sugyvenimą, pasmerkia imperialistų intrigas Laosoj ir bandymą sudaužyti Genevos sutartį, pasirašytą 1962 metais.

Chruščiovas buvo visur, kur tik jis pasirodė, egiptiečių suktas labai entuziastiškai. Abiejų šalių santykiai žymiai pagerės.

Tarybų Sąjungos paskola skiriama vykdymui naujo Egipto penkmečio plano, kuris bus pradėtas ateinančiais metais.

WASHINGTON. — AFL-CIO vadovybė nutarė remti prezidento Johnsono kandidatūrą rinkiminės kampanijos metu.

ADVOKATAI VELTUI GINSIĄ NEGRUS

NEW YORK. — Virš 60 advokatų susitarė šią vasarą veltui ginti negrus, areštuotus už demonstravimą ar kokią kitą veiklą ryšium su judėjimu už integraciją.

Jie atidarysį pietinėse valstijose ofisus, kur negrai galės užieiti ieškant bet kokios pagalbos.

Goldwateris Nori "Nukrėsti Lapus"

WASHINGTON. — Senatorius Barry Goldwater, noris būti republikonų kandidatu į prezidentus, agituoja už mėtymą nedidelių atominių bombų Kam bodijos pasienyje, tikslu "nukrėsti lapus" nuo medžių, kad partizanai būtų galima matyti. Jis taipgi nori, kad amerikiečiai bombarduotų tiltus, geležkelius ir kelius, kuriais plaukiančios reikmenos ir ginklai partizanams iš Kinijos ir šiaurinio Vietnamo.

Jeigu Goldwateris turėtų valią, tai tikrai pasaulis atsidurtų dideliame krizyje. Bet jis kol kas tik senatorius ir negali savo idėjų įgyvendinti.

Jo puse, tačiau, karštai remia visoki vaduotojai ir aplamai reakciniai elementai.

Mirė K. Baršauskas

A. Vaivutskas atsiuntė Liaudies Balsui pranešimą iš Vilniaus telegrama:

VILNIUS. — Šiandien naktį iš gegužės 23 į 24 dieną Vilniaus Respublikinėje ligoninėje staiga mirė Kauno Politechnikos Instituto rektorius, profesorius, akademikas, technikos mokslų daktaras, Kanados lietuviams gerai žinomas Kazimieras Baršauskas.

WASHINGTON. — Amerikiečiai įtaria, kad Tarybų Sąjunga tykia ruošiasi siųsti žmogų į Mėnulį. Esą, kaip rodą slaptos informacijos, budavoja mos priemonės pasiuntimui ekspedicijos į Mėnulį.

Be abejonės, amerikiečiai nuleisią rankų šioje srityje.

Net Keli Šimtai Užmuštų Futbolo Mėgėjų Riaušėse

LIMA, Peru. — Kas čia įvyko, nustebino visą pasaulį. Tiesiog neįtikėtina. Bet taip buvo.

Kilus nepasitenkinimui dėl futbolo žaidynių sprendėjo nulifikacijos Peru žaidėjų taško, per klaidą įmušto argentiniečio, vienas iš stebėtojų įsoko į ringą ir užpolė sprendimą. Tada ir prasidėjo baisiausias riaušės, kokių sportas nežinojo. Policija negalėjo sulaukyti.

Vieni buvo sumindžioti, kiti užduso, trečius policija nušovė, bet bendrai žuvo virš 300 žmonių. Kiti spėja, kad bus apie 500. Žuvo daug moterų ir vaikų. Vienas korespondentas

TSRS NEMOKĖS IŠLAIDŲ KONGE

NEW YORK. — Tarybų Sąjunga dar kartą pakartojo, jog ji nemokės Jungtinėms Tautoms išlaidų, padarytų Konge ir Viduriniuose Rytuose.

Jeigu ne imperialistų intrigos, Jungtinėms Tautoms nebūtų reikėję ten siūsti taikos dalinius. Imperialistai ten sukėlė nerimą, lai jie ir moka.

Laosos Kairieji Siūlo Taikytis

TOKIJO. — Laosos kairieji, Pathet Lao, apkūlė atžagareivių armiją ir parodė, kad jie gali užimti visą kraštą, koalicinės vyriausybės premjerui neutralistui Souvanna Phouma siūlo taikytis.

Jie reikalauja tikrai nubausiti reakcionierius, kurie buvo užsimoję paimti valdžią į savo rankas balandžio 19 dieną. Kad tada galėtų kairiečių kareiviai grįžti į sostinę, kaip buvo susitarta sudarant koalicinę vyriausybę.

Kol reakcionieriai turi laisvas rankas, kairiesiems susidaro pavojus ir jie negali tinkamai kooperuoti su koalicine vyriausybe.

Premjeras reikalauja, kad kairieji pasitrauktų iš vėlesniu metu užimtų vietų.

HAVANA. — Kubos vyriausybė paskelbė, kad bile žmogus ar grupė jų išlipė į Kubą diversijų ir sabotažo sumetimais bus sušaudyti.

suskaitė 230 lavonų tik dviejose ligoninėse, kur žuvusieji buvo nugabenti. O kiek buvo sužeista? Mažiausia 500.

Žaidynių žiūrėjo kokie 45,000 žmonių. Tad suprantama, kad buvo baisi kamšatis panikai kilus.

Muštinės vyko ne tik ringe, bet ir už ringo sienų. Jauni vaikatos pradėjo rinkti žuvusiųjų žiedus nuo pirštų, laikrodžius ir kitas vertybes. Virš desėtko automobilių buvo apversta ir padegta.

Atrodo, kad prie panikos nemažai prisidėjo ir policija, pradėjusi šaudyti ašarines bombas į publiką. Be to, policija paleido į publiką savo šunis. Žmonės pasipiktino, puolė policiją, padegė Jockey klubą netoli stadiono.

Vėliau žmonės pradėjo rinktis prie ligoninių, šaukdami "Atkeršyti! Šalin policiją!"

Sprendėjas (referee) Angel Pazos (urugvajietis) paspruko. Jeigu jis nebūtų atmetęs to vieno taško peruiečių naudai, tai Peru ir Argentinos tyla būtų turėję po 1 tašką. Keturiolikos minutės laiko buvo likę žaidimui. Bet jis atmetė per klaidą įmuštą argentiniečio tašką ir žaidynes paskelbė užsibaigus. Tada ir prasidėjo maišytis "dangus su žeme".

Suėmė Antikomunistinės Organizacijos Ginklus

CLINTON, Ill. — Valdžios agentai čia susekė antikomunistinės Minutemen organizacijos didžiulį sandėlį ginklų, sukrautų farmos apleistame klajime. Be paprastų šautuvų klajime rasta daugiau kaip šimtas mašininų šautuvų, kelios kauluolės, pistoletų ir gausybė šaudmenų.

Ryšium su tuo suimti ir du Minutemen organizacijos darbuotojai. Organizacijos vadovas Robert Bolivar De Pugh kažin kur dingo. Policija jį nesuranda. Areštuotieji pristatyti į Springfieldą.

Organizacija ginklus supirkinėjo ir krovė juos panaudoti šaudymui komunistų, kai JAV kilsianti socialistinė revoliucija. Sakoma, kad šiai organizacijai prieklauso apie 25,000 antikomunistų.

Pasidairius po Florida

Miami miestas su priemies-čiais yra įdomus tuomi, kad jis išraižytas upėmis, upeliais, kanalais ir kanalėliais, kuriuos kerta šimtai tiltų ir tiltelių. Taip pat jame apstu ir salų ir saelių. Plaukiant laiveliu tais kanalais, vienoj ir kitoj pusėj matosi turtingųjų rezidencijos. Prie jų plūduriuoja laivai ir laiveliai po keletą tūkstančių dolerių. Kitame šone apie 50 salų po apie 100 ar kiek daugiau pėdų pločio, apmūrytais krančiais, kad nenuplautų. Pro kiekvieną salą iš šonų vandens "gatvės" (kanalai).

Kitur įvažiavus, tai tenka užimti nosį dėl dvokimo dumblo brukynuose, augančiuose iš vandens.

Man teko tik mažą dalį Miami miesto, išraižyto kanalais, matyti plaukiojant kanalais. Didesnį dalį galima matyti pro langą iš automašinos.

Mieste daug parduotuvių bei durų. Parduodami daiktai puikiai išdėstyti.

Miami paplūdimys (beach) yra rytiniame šone ir tęsiasi iš pietų į šiaurę apie 100 mylių. Prieš 66 metus nebuvo nei motelių, nei hotelių, Atlanto bangos plovė visą tą paplūdimį per tūkstančius metų, o dabar apstatytas moteliais, po 100 ir daugiau kambarių, priekiai išpuošti kuop puikūs, vienas už kitą prašmatnesni. Na ir luppa už kambarius, kiek gali, nuo 10 iki 20 dolerių už kambarį už vieną naktį. Tik skersai gatvės ar toliau — pusė kainos. Mat prie kranto visi patogumai. Jei nenori kovoti su Atlanto bangomis, tai gali naudytis užpakalyje motelio įrengtame baseine. Du sykį į savaitę rodo jūdžius.

Čia oras švarus. Gal būt ir sveikas. Masienė rašė, kad drėgnas, nesveikas reumatikams. Nuolatinė saulė tą drėgnumą ištraukia. Teko išsikalbėti su daugeliu. Atvykę su skaudančiais sąnariais, bet po kelių metų išnykę skausmai. Gal čia ir sveikiau gyventi, nes

nėra didelės industrijos. Čia apsigyvenę nemano grįžti į šiaurę.

Miami didlapiai kai kurią diną išaina 100 ir daugiau puslapių.

Kur kubiečiai pradėjo apsigyventi (turiu mintyje pabėgėlius), tai iš tų vietų kraustosi anglai ir kitų tautybių žmonės. Pasakoja, tie kubiečiai apsikabinę rožančiais, medališkiais ant kaklo, o tokie neuoramos, skandalingi. Žmonės neapkenčia jų.

Nutarėme pašvesti porą dienų atlankymui pažįstamų. Vieną sekmadienį nuvykom į Lietuviu Socialj Klubą. Tai progresyvių lietuvių įstaiga, pastatyta virš metų atgal. Kainavus \$70,000. Jau atmokėję skolas. Pastatas labai patogioj vietoj, netoli didelio kelio (gatvės). Užpakalyje galima pastatyti apie 100 automašinių.

Svetainėje ant sienų atvaizdai garsųjų Amerikos prezidentų — Linkolno, Roosevelt, Kennedžio, Johnsono. Taip pat paveikslas vieno šerinko, paaukojusio klubo statybai \$10,000.

Svetainėj pasitiko mus Mrs. Koch, energinga pusamžė moteris, užregistravo, iš kur esame. Sako, "mes tai darome, kad žinotumėm gale metų, kiek svečių turėjom". Praveriu virtuvės duris ir pamatau Olga Šimkuvienę. Ji tuoj prieina ir pasveikina ir atspirašo, kad tuo metu esanti užimta labai. Praeina pro mane matytas veidas. Ar nebus tiktai buvęs ročesterietis Mikyta su žmona? Taip ir buvo. Jie čia gyvena jau virš 20 metų. Mikyta supažindina su Stanku. Stankus yra buvęs kada tai Toronte, pas giminaitį V. Rimdeiką.

Buvo pietų laikas, pavaišino lietuviškais valgiais. Klubo pirmininkas C. Tamošiūnas pranešė, kad choras nedauios, nes dirigentas sunegalavo, bet bus muzika, bus galima pasišokti. Bet kas šoks tokiame karštyje. Pirmininkas išskaitė

svečius, kurių buvo iš Niujorko, Masačusets, Pensylvanijos, Niudžersės ir Kanados.

Po piet, besikalbant, įeina Čelkiai ir Marozas iš Montrealo. Kviečia važiuoti pas juos. Bet mes turime pirmiausia atlankyti J. Sharkius, kurie gerai įsikūrę, turi apie 17 butų namą. Jų dukė moka 4 kalbas — ispanų, francūzų, anglių ir lietuvių. Buvo išvykusi su universiteto studentais į Europą kaip vertėja. Iš jų nuvykom pas Marozus, kurie taip pat gražiai gyvena, turi keturių šeimų namą. Pas juos teko susipažinti su Sharkio broliu ir winnipegiečio Radzevičiaus seserimi.

Kitą vakarą vyksta atlankyti buvusius torontiečius. Pirmiausia pas Petrą Gudelij. Prisišikėmė iš lovos. Pasikalbėję apie praeitį ir dabartį, prisiminę daug torontiečių, kurių jau nėra gyvų, taipgi P. Samošką (buvusį LB vajininką), Mykalojūną, Petravičių, priėmė laubų dienų jiems, atsisveikinome.

Užvažiuojam pas Čelkius. Juos radome dar nemiegančius, bet jau susipakavusius iš ryto važiuoti atgal į Montrealą. Jie čia praleido žiemą, o vasarą, kaip tie paukščiai, gyvena prie Montrealo, Kanadoje.

Prieš paliekant Miami, turime išpildyti prizadą Olgai Šimkuvienei. Važiuojam pas juos dienos metu. Randam abu namie. Draugai šimkai yra malonūs žmonės (ji buvusi torontietė). Apžiūrėjome daržą, rožes, vaismedžius. O jau namas, tai retai tokių patraukiančių. Pavaišino ir sako: "Ar norit pamatyti Miami?" Kur tu nenorėsi. Važiuojam. Aprodė miestą ir patarė aplankyti Vila Vizcaya.

Sekandią dieną nuvykom tenai. Tai parkas iš 10 akerių. Gražiai sutvarkytas. Visoki laiptai, aukštyn ir žemyn, maudynės (bet vanduo atsiduoda). Jame didelis gražus namas. Viskas įrengta labai puikiai. Paveikslai iš Italijos, Ispanijos, Anglijos. Grindys ir stogas — Kubos. Namas Italijos stiliaus iš 17-to šimtmečio.

Sugrįžę pas Šimkus, radome ročesterietę Balzarienę. Atsisveikinę, padėkoję, išvykome. Tuo laiku buvo Mrs. Nemažūnienė su dukterimis. Sutikome torontieško P. Raulinaičio seserį Jankuvienę. Sako, atiduokit labas dienas.

Grįžtam namų link, rytiniu Floridos šonu (nuvažiuodami vykome vakariniu šonu). Pasiekėm Daytono paplūdimį. Tai puikiasias ir švariasias paplūdimys. Smėlis kaip miltai. Automašinomis važiuoja kaip per stalą. Tik čia gal oras kiek vėsesnis, negu Miami.

Važiuojant per lygius laukus, matosi žaliuojančiose lankose ganosi bandos karvių, arklių. Nereikia jiems nei tvartų, nei šieno maitinimui žiemos metu.

Pirmas didesnis industrinis miestas yra Jacksonville, turjis 211,000 gyventojų. Miestą į-

steigė ispanai, francūzai ir anglai. Čia ėjo kovos negrų už lygias teises su baltaisiais.

Floridoj daugiausia auginamos daržovės — akeriai ir akeriai apšodinta pamidorais, apelsinmedžiais ir kitais vaisių medžiais. Pietinėse valstijose auga taip vadinami ažuolai, ant kurių šakų kybo kaip pakulų kuodeliai. Apie Winter Heven miestelį yra vieta, kuri užsivadinina Lakelandu. Čia yra vienas prie kito net 66 ežerai.

Didesni miestai yra Tempa (274,000 gyventojų), Clearwater (34,000 gyventojų), Fort Myers — nedidelis miestelis, bet garsus; čia yra Thomas Eddison įsteigtas botanikos sodas, kuriame randasi viso pasaulio medžių, gėlių. Užima 14 akerių žemės plotą.

Važiuojant nuo Rochesterio, N. Y., į pietus, prasideda kalnai. Juo toliau važiuoji, tuo didesni. Pasiekus Pensylvaniją, kalnai tęsiasi per visą valstiją. Kiti siekia 1,000 pėdų ar daugiau. Vieno vietoj kelias eina žemyn 6 mylias. Šios valstijos sostamiesčiu yra Harrisburg, turjis 80,000 gyventojų. Čia didelė plieno pramonė.

Mariland valstija irgi kalnuota, o pakalnėse sodai.

Pravažiavom pro JAV sostinę Washingtoną, D. C. Tai 675,000 gyventojų miestas.

Virginijos sostinė Richmond turi 220,000 gyventojų. Tai ta-

bako industrijos centras.

Šių eilučių rašėjui teko daug keliauti, bet tokios neįdomios kelionės, kaip nuo Rochesterio, N. Y., iki Floridos, neteko turėti.

LB Korespondentas

Karo Kranklys

J. Kardelis rašo Nepriklausomoj Lietuvoj.

"JAV vis dar nenori suprasti, kad norint rimtai pasipriešinti, reikia ne 125 milijonų dolerių, kuriuos JAV prezidentas skubiai skiria; bet reikia panaudoti visas turimas jėgas ir visus ginklus..."

Jis čia kalba apie Indokiniją, kur JAV kariauja prieš liaudies partizanus.

Ką jis turi mintyje "visas turimas jėgas ir visus ginklus"? Išėitų, kad JAV turi mesti prieš tuos partizanus, ginkluotus šautuvais, visas JAV militines jėgas, visus ginklus, o tai reiškia ir nuklinius.

Indokinijos, kaip jau rodos visiems gerai žinoma, žmonėms nusibodo kentėti ne tik svetimus, bet ir savus išnaudotojus. Kad ir prasti ginklai, jie nenugalimi didžiuliu armijų, apginkluotų JAV.

Kodėl gi J. Kardelis taip įpykęs ant tų paprastų žmonių? Kodėl gi jis nori juos sunaikinti nuklinėmis bombomis?

Liūdna Sukaktis

Su didele širdgėla ir liūdėsiu minime vieno metų sukaktį tragiškos mirties Antano Bartkaus, nelaimėje mirusio gegužės 22 d. 1963 m.

Praėjo vieni metai pilni liūdėsio ir prisiminimų apie Tave Antanai.

Ilsėkis ramiai šaltoje Kanados žemėlėje, o mes liekame liūdėdami Tavęs.

Ona Bartkienė - žmona
Olga Šimkienė - sesuo
ir Juozas Šimkus
Trys Seserys ir
Du Broliai Lietuvoje

Minime vieno metų liūdną sukaktį nuo mirties

Pijušo Kilikevičiaus

Mirusio gegužės 25 d. 1963 m.

Minime ir minėsime Tave kaip brolių, švogerį, dėdę ir kaip nepaprasto ryžtingumo darbštų ir pažangų žmogų, kuris savo gyvenimą skyrė daugiau dėl kitų negu dėl savęs.

K. F. V. Kilikevičiai

Toronto, Ont.

Mirus

Andriui Betkui

Reiškiame gilią užuojautą jo žmonai Elenai ir šeimai

Toronto Lietuvių Moterų Klubas

Mirus

Juozui Linartai

Reiškiame gilią užuojautą jo žmonai Magdalenai ir vaikams su šeimomis.

Toronto Lietuvių Moterų Klubas

Iš K

Iš diskusijų vėmu aiškiai matosi, kad kiej kanadiečiai (visi) dar vis ne tapti grynai kanadiečiai, reikalauja pavėliava britų vėliavą už tą vėliavą kar...

Bet gi francūz pat kariavo. O jie vėliavos, kuri simtų užkariavimą.

Premjeras Pearl ko premjeras Leslis kitų aiškiai nu naidai reikia vėliavų tikrai kanadišk nadičius, o ne britų pergale.

Įdomius skaiti bė rinkiminė kon...

Liberalai per kimas gavo 269, socialdemokratai sus. Reiškia, liber tai 752 balsais d cialdemokratus. ko 33 atstovus, k kratai tiktai 25.

Konservatai, balsų, išrinko tik Kokia neteisira tvarka. Liberalai procento, bet išr

Apsilankykite geriausiai pat Dėl platesnių

LIET

"Liudies B išleidiu laikr

Dienraštis Tris kartus Du kart j sa Savaitraštis DVISAVAT Mėnesiniai LAS IR GYVEN

Laikraščių

Priimame u kame persiuntin nadiškais pašto

Taipgi priin virš vardintų lai tines.

Pusmetinių "Sporto" — \$2.0 ir Menas" — \$1 mas" — \$1.50; \$2.00.

Prenumerat ir turi būti užs metais, kad gav

Užsakymus

Liudies Balsas

Iš Kanados Gyvenimo

Iš diskusijų vėliavos klausimu aiškiai matosi, kad anglišką vėliavą (žinoma, ne visi) dar vis nemato reikalo tapti grynai kanadiečiais. Jie reikalauja paversti Kanados vėliava britų vėliavą, Girdi, jie už tą vėliavą kariavę.

Bet gi francūzai ir kiti taip pat kariavo. O jie nenori tokios vėliavos, kuri simbolizuoja britų užkariavimą.

Premjeras Pearsonas, Kvebeko premjeras Lesage ir daugelis kitų aiškiai nurodo, kad Kanadai reikia vėliavos, kuri būtų tikrai kanadiška, jungtų kanadiečius, o ne simbolizuotų britų pergale.

Idomius skaitmenis paskelbė rinkiminė komisija Reginoj.

Liberalai per praėjusius rinkimus gavo 269,325 balsus, o socialdemokratams 268,573 balsus. Reiškia, liberalai gavo tiksliai 752 balsais daugiau už socialdemokratams. Bet jie išrinko 33 atstovus, kai socialdemokratams tik 25.

Konservatai, gavę 125,950 balsų, išrinko tik 1 atstovą.

Kokia neteisinga rinkimų tvarka. Liberalai gavo vos 40.4 procento, bet išrinko 33 atsto-

vus. Taigi, vienam atstovui tenka nedaugiau kaip vienas procentas balsuotojų, kai konservatų vienam atstovui tenka 18.9 procento.

Naujas demokratas Reid Scott pasiūlė, kad būtų pradėtos studijos, kas atsitiktų, jeigu Kvebekas atsiskirtų. Premjeras Pearsonas sutiko su jo pasiūlymu, nors jis nemanąs, kad tas atsitiks.

Svarbiau būtų Kvebeko separatistams studijuoti, kas atsitiktų Kvebekui, jeigu jis atsiskirtų. Gal tada jie atlaustų bent kiek.

Idomus dalykas įvyko aną dieną Toronte. Teismas nuteisė H. A. Brown, aldermano Brown sūnų, 9 mėnesiams kalėjimo.

Tėvas apskundė sūnų, kad jis jam miegant pavogęs tėvo pinigų su \$90.00 ir paėmęs tėvo automašiną be atsklaimsim.

Tėvas sakė, kad sūnus metęs mokyklą baigęs 8 skyrių ir niekad negalėjęs palaikyti kokį nors darbą.

Teisėjas rekomendavo, kad vagišius būtų padėtas į Bramp-

tono amatų mokyklą, kad išmuktų kokio nors amato.

Montreale įvyko jaunimo demonstracija, kuri išsivystė į riaušes, nukreiptas prieš Viktorijos dienos šventimą. Policija suėmė 85 demonstrantus.

Separatistai sudegino viešai Red Ensign vėliavą.

Kanadietis

Vancouverio Žinios

Baigė mokslią

Elzbieta Kavalinaitė, Jono ir Anelės Kavalinų dukrelė iš Canoe, B. C., baigė medicinos sesučių mokyklą su aukščiausiais pažymėjimo laipsniais.

New Westminster ir Vancouver miestų dienraščiai įdėjo Kavalinaitės fotografiją ir aprašymą gegužės mėnesio 12 dienos laidoje ir informavo skaitytojus, kad Royal Columbian ligoninės mokykla įteiks Kavalinaitėi ir septynioms kitoms medicinos sesutėms, kurios pasiekė aukštus pažymėjimus įvairiose srityse, gražias dovanas.

Man pasakojė Marytė Valiukienė, kad ji su savo vyru buvo pakviesti į atestatų įteikimo ceremonijas ir matė, kaip aštuonioms medicinos sesutėms buvo įteiktos sidabrinės lėkštės su jų ir ligoninės vardais, įgraviruotais lėkštėse, už aukštus požymius, ir pirmą dovaną už geriausią pasivymėjimą mokykloje buvo įteikta Kavalinaitėi.

Šių metų vasara bus nepamirštama ne tik Elzbietai, bet ir visai skaitlingai Kavalinų šeimai. Kaip matosi iš gautų pakvietimų, tai birželio 6 dieną įvyks jos vestuvės.

Linkiu Elzbietai gero pasisekimo jos pasirinktoje medicinos sesutės specialybėje, o taipgi ir linksmų vestuvių jai ir visiems Kavalinų šeimos nariams.

A. Grinkus

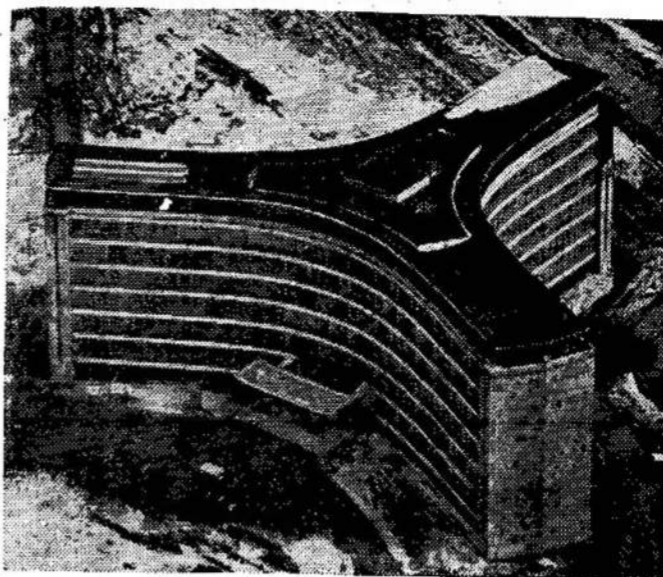
Laimėjo streiką

Po 17-kos dienų streiko, išėjo laimėtojai 1,500 miesto darbininkų. Jie reikalavo pakelti mokesčių 19 centų į valandą visiems lauke dirbantiems žmonėms: prie vandentiekių, prie atmatų rinkimo, kapų kasėjams bei parkų prižiūrėtojų, o miesto valdyba, po ilgų derybų, sutiko duoti tik po 7 centus. Taip ir privertė žmones eiti į streiką.

Kadangi unijos vadovybėje yra pora žinomų komunistų, tai visa reakcija praplupo įvairiausiais verksmais per spaudą, per radiją ir televiziją, tiesiog bandė sudaryti įspūdį, kad miestas subankrutuos, jei mokesčiai pakels, ir bandė žmonėms įkalbėti, "kad jei ne komunistai, tai streiko nebūtų".

Visgi, su gera vadovybe ir darbininkams laikantis vieninai, streikas buvo laimėtas.

Daug miesto gyventojų yra pasipiktinę miesto meru Rathie, kuris vien savo ofisui pa-

Nuotrauka iš oro Canadian Broadcasting Korporacijos pastato Ottawoje, kuris tik užbaigtas statyti ant Konfederacijos kalnelio, apie 4 mylios nuo miesto centro. Pastato planą sudarė CBC architektai.

dailinti išleido \$45,000 iš miesto iždo, o kada darbininkai reikalauja kiek pridėti, tai jis labiausiai priešinosi. Tiesa, yra ir kita priežastis: prieš išrinkimą meru, ponas Rathie buvo vienas iš savininkų kompanijos, kuri mėgino gauti iš miesto su-

tartį dėl išvežimo atmatų iš miesto. Tai biznio reikalai gal pirmoj vietoj.

Vancouverietis

SEOUL. — Virš 1,000 studentų demonstravo prieš militaristų valdžią. 150 areštuotų.

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE.

Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

Del Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Primam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko neberekia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti angli kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Apsilankykite savo tėvynėje naudojant patarnavimą geriausiai patyrusių Rytinien Europos keliu ekspertų. Dėl platesnių informacijų prašome kreiptis:

Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 QUEEN ST. WEST, TORONTO 2B
Tel. EM. 2-3226

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balsas" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA"

Tris kartus į savaitę išleidžiamas "SPORTAS"

Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS"

Savaitraštis "LITERATūra IR MENAS"

DVISAVAITINIS žurnalas "ŠVYTURYS"

Mėnesiniai žurnalai: "TARYBINĖ MOTERIS", "MOKSLAS IR GYVENIMAS" ir "MŪSŲ SODAI".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius.

Priimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokesčių apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiųsti ir kanadiškais pašto ženklais.

Taipgi priimame ir naujas bei atnaujintas prenumeras virš vardintų laikraščių ir žurnalų. Bet šiuo tarpu tik pusmetines.

Pusmetinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$3.00; "Sporto" — \$2.00; "Lietuvos Pionierius" — \$1.50; "Literatūra ir Menas" — \$1.00; "Švyturys" — \$2.50; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$1.50; "Tarybinė Moteris" — \$1.00; "Mūsų Sodai" — \$2.00.

Prenumeratos priimamos tik 1964 metų antram pusmečiui ir turi būti užsisakytos ne vėliau kaip gegužės mėnesį šiais metais, kad gavus nuo liepos 1 d. 1964 m.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160. Claremont St., Toronto 3, Ont. Canada.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas: EMPIRE 6-4358

PRI ENA KONGĄ

Kanada tam tikru atžvilgiu primena Kongą, kuris išsilaivino iš Belgijos jungo. Kadangi prieš akis stovi ne tik įsitvirtinimas nepriklausoma valstybe politiniai ir ekonominiai, bet ir viduriniai susitvarkymas. Didelė problema yra Kvebeko separatizmas. Prie to, dabar verda debatai dėl savo vėliavos ir himno priėmimo. Kongui gali būti lengviau atsikratyti svetimųjų ekonominio diktavimo, negu Kanadai.

Kanadoje, kaip ir kitur, daugiausia sunkumų sudaro tas faktas, kad dauguma asmeniškų interesų stato pirmą vietą. Patriotizmas tai daugumai nieko nereiškia. Jie susirišę su užsieniečių bizniu, jiems nesvarbu, kad svetimi baigia perimti Kanados žemes, gamtos šaltinius.

Reikia dar pridėti, kad nemažai Kanadoje yra žmonių, kurie ne tik pritaria Kanados susijungimui su Jungtinėmis Valstijomis, bet ir teigia, kad kitos išeities jau nebėra.

LIETUVYBES IŠLAIKYMO KLAUSIMU

Kanadoje, kaip ir kitose šalyse, kur yra lietuvių emigrantų, daug sielojamasi lietuvių išlaikymu. Bet, reikia pasakyti, šis toks svarbus klausimas imamas nereališkai. Tas gali padaryti kai kam nemažai žalos.

Lietuvių išlaikymo klausimas rišamas su Lietuva. Valdeivos plepa apie reikimą išlaikyti lietuvių tam, kad reikalui esant būtų žmonių užimti vietas Lietuvoje. Tai nesąmonė.

Lietuvių reikia svarstyti iš to taškaregio, kiek ji reikalinga ir naudinga išeivijoje ir tik išeiviams. Šitai klausimą imant, galima būtų konkrečiau padiskutuoti įvairius klausimus, susiriusius su lietuvių išlaikymu. Ir tai svarbiausia, nes išeivijoje teks gyventi ir kurti ateitį.

MAI KSIZMAS IR GYVENIMAS

Kiniečiai kritikuoja Chruščiovą ir kitus, būk jie nukrypę nuo marksizmo. Iš kitos pusės, kiniečiams atsakoma, kad jie nukrypę nuo marksizmo. Paprastam žmogui pasidaro neįmanomu dalyku atskirti, kurie teisingi. Aišku, nestudijavus marksizmo, kaip gi suprasi, ką tai reiškia. Bet, matyti, nevienodai supanta ji ir tie, kurie studijavo ir studijuoja. Tad kame gi šuo pakastas?

Kairiųjų judėjime visuomet buvo pasidalinimas, vienu kartą švelnesnis, kitu aštresnis. Visuomet buvo, yra ir tur būt bus trys srovės, kaip ir kapitalistų tarpe: dešinioji, vidurinioji ir kairioji. Dešinią sparną sudaro reformistai, žinomi socialdemokratų vardu, vidurinę — komunistai, o kairiąją sparną — trockištai ir jiems artimi. Kiekviena srovė savaip aiškina marksizmą, jo teorijas.

Kiek matyti iš einančių debatų, tai kiniečiai bus nukrypę į kairę. Chruščioviniai, jeigu galima taip pavadinti, yra viduriniai.

Čia reikia dar pridėti tai, kad Marksas, Engelsas ir kiti pirmieji marksizmo vadai, juk negalėjo viską numatyti, kas bus už 100 metų. Gyvenimas daug naujo įnešė. Marksistai, kaip ir kiti, turi atkreipti atydą ir į tai. Kiekvienam gali būti aišku, kad dabar, kai jau trečdalis pasaulio yra komunistų vadovybė, kai jau sugriuvus kolonializmo sistema, yra visai kita situacija, negu buvo prieš 50 metų.

Prie to prisideda tas faktas, kad šiandien didžiosios jėgos turi atominius ginklus. Čia vėl labai didelis dalykas. Nesulyginant su tais laikais, kai šautuvai buvo pagrindinis ginklas.

Tokiose sąlygose ir marksistas turi būti skirtingesnis. Problemos labai komplikuotos, įvairios. Vienur reikia statyti komunistų, kitur socializmą, o dar kitur vesti revoliucines kovas, kovoti už taiką ir sugyvenimą ir t. t.

Marksizmas suteikia pagrindines žinias, bet marksisto uždavinys mokėti veikti, apsiginklavus tomis žinomomis, visokiomis situacijose. Tas ir yra pagrindinė priežastis, kad ne visi marksistai vienodai orientuojasi, vienodai galvoja ir vienodai elgiasi.

Kapsuko rajono Černiachovskio vardo kolūkio gyvenvietė.

BEN BELA APIE ALŽYRIJĄ

(Ištrauka iš Ben Belos kalbos Maskvoje)

Mes nrimė sukurti mūsų visuomenę tokią, kokią ją įsivaizdavome 1,500 tūkstančių žuvusių kankinių, kokią ją įsivaizduoja jų našlės ir našlaičiai. Mes norime sukurti tą visuomenę tokią, kokią ją įsivaizduoja mūsų darbininkai ir valstiečiai, kuriems išnaudojimas sukeldavo visišką neviltį.

Nuo to momento, kai iškovojome nepriklausomybę, mes nuėjome didelių kelių. Smogiamoji neokolonizacija jėga neteko savo ekonominio pagrindą.

Įkvėpta kovos už nacionalinį išsivadimą, mūsų liaudis stichiškai telkėsi, kad būtų organizuotas darbas fermose ir gamyklose, kurias paliko jų buvę savininkai europiečiai. Supradsama liaudies siekiamą, mūsų vyriausybės priėmė eilę dekretų, kuriais vadovavimas ekonomiškai buvo perduotas betarpiškai darbo žmonėms, ir tuo atvėrė kelią į socializmą. Mūsų valdymo sistema tvarko patys darbo žmonės, vadovaujamiesi nacionaliniu gamybinio plano ir remdamiesi kolektyviu materialiniu darbo žmonių suinteresuotumu kelti darbo našumą.

Dažnai savivalda suprantama kaip žmonių savarankiškumas, priimant nutarimus. Tai būtų ekonominė laisvė, kuri užkerta kelią galimybei planuoti, įgalina turtingas sritis viešpatauti neturtingoms sritims, stipriesiems valdyti silpnuosius. Tačiau ne tai yra savivalda. Kiekvienoje mūsų imonėje, kiekvienoje mūsų fermoje, kur darbo žmonės susibūrę į kolektyvus, valstybei atstovauja direktorius, kuris darbo žmonių akyse įkūnija valstybę, užtikrina kasdieninę darbo žmonių (jiems atstovauja savivaldos komitetas ir jo pirmininkas) valdomos imonės veiklą, teikia imonei techninę, finansinę ir materialinę pagalbą.

Pamažu, bet tvirtai mūsų žmonės, sukaupe jėgų ir patyrimo, septynerius su puse metų trukusioje ginkluotoje ko-

voje, ugdo naują psichologiją, naują, socialistinį visuomeninį sąmoningumą.

Kaip tik taip gimė mūsų šalyje socialistinis sektorius, kuris vyriausybės veiklos dėka kasdien plečiasi ir didėja.

Dabartinėje stadijoje socialistinis sektorius žymiu mastu viešpatauja žemės ūkyje. Buvo nacionalizuotos kamštinių ažuolų plantacijos, malūnai, aliejaus gamyklos, makaronų fabrikai, buvo įsteigtos vaisių sulčių gamyklos ir odos gamyklos, ir tai įgalino paskleisti nacionalinio kolektyvizmo gėrybes visose pramonės šakose, kurios susijusios su žemės ūkiu.

Pramonėje mes paėmėme į rankas svarbiausias imones. Prekyboje mes taip pat įsteigėme valstybinį sektorių ir kontroliuojame visą prekybą. Jau dabar socialistinis sektorius vaidina pagrindinį vaidmenį, vystant šalį. Šis vaidmuo dar labiau didės, kai bus pradėta vykdyti antroji žemės reformos eilė, kaime steigiant kooperatyvus ir plečiant visuomeninį sektorių įvairiose ekonomikos srityse. Todėl mūsų šalies darbo žmonių masės vaidina vadovaujantį vaidmenį politiniame gyvenime. Vidinį mūsų socialistinio kurso aspektą papildo nuosekli antiimperialistinė užsienio politika, taikos visame pasaulyje gyvenimo politika.

Jūs, aišku, žinote apie didingą nacionalinio išsivadimo judėjimo užmoją Azijoje, Afrikoje ir Lotynų Amerikoje. Mūsų partija, mūsų vyriausybė niekada negailėjo pastangų, remdama šį judėjimą. Nors mums buvo daromas visoks spaudimas, mes besąlygiškai parėmėme Kubą ir jos vadovus, parėmėme drąsiai Kubos vado, mano bičiulio Fidelio Kastro politiką.

Mes išmokome nevalgyti apnuodytos duonos ir nenukryptomai vykdyti savo pareigą — solidarizuotis su tautomis, kovojančiomis prieš kolonializmą. Nors mūsų lėšos ribotos, mūsų

šalis virto stovykla, kurioje mokosi kautis Angolos, Mozambiko, Pietų Afrikos, vadinamosios Portugalų Gvinijos revoliucinės jėgos. Mes joms teikiame žymią pagalbą, duodame joms ginklų ir finansinių lėšų.

Taip veikdami, mes atveriam naujas perspektyvas demokratiniam judėjimui kapitalistinėse šalyse, ypač Portugalijoje, kur didėja pasipriešinimas fašistiniam Salazaro režimui, vykstant įnirtingiems pasipriešinimo dalyvių mūšiams su jo kariuomene.

Iš mano trumpo raziumė jūs galite spręsti apie politinę Alžyrijos vyriausybės veiklą, apie tai, kad mūsų tautos turi neišsėmiamą galimybę bendradarbiauti, kad mūsų bendra kova už visuotinį nusiginklavimą, taikus sambūvis tarp valstybių, turinčių skirtingą visuomeninę santvarką, nuolatiniai teisingos taikos ieškojimai gali tik padėti plėsti mūsų bendradarbiavimą.

Brangūs bičiuliai, tik prieš keletą dienų, balandžio 21 d., mūsų partijos suvažiavimas baigė savo darbą. Šis suvažiavimas suvienijo savo dalyvius ir veiksmingai pradė jį nesavanaudiškumą ir ištikimybę darbo žmonių masių siekimui sukurti prideramą gyvenimą, visiems laikams laisvą nuo žmogaus išnaudojimo kito žmogaus. Šis suvažiavimas apbravo ir pátvirtino mūsų pasirinktą kelią: pertvarkyti Alžyriją socialistiniais metodais. Šiam tikslui įgyvendinti suvažiavimas priėmė programą, pradėjo kurti partiją darbininkų ir valstiečių sąjungos pagrindu, partiją, kuri remiasi kovinga ideologija, vadovaujasi demokratiniais principais savo vidaus gyvenime ir savo ryšiuose su plačiomis masėmis.

Aš galiu čia pareikšti, kad laikytis šios programos, ją įgyvendinti yra ne tik įsipareigojimas mūsų tautai, bet ir visiems, kurie vargo ir džiaugsmo valandomis buvo solidarūs su mumis ir pasitikėjo mumis, jūsų liaudžiai, jūsų vadovams, ypač draugui Chruščiovui. Jiems mes kuo nuoširdžiausiai dėkojame ir pasižadame, kad ryžtingai toliau kovosime prieš kolonializmą, neokolonializmą, už taiką visame pasaulyje ir už amžiną Tarybų Sąjungos ir Alžyrijos draugystę.

Klaidos Atitaisymas

Praėjusiam LB numerijje dedant pavardes pareiškusių užuojautą A. Betkaus šeimai įvyko nemaloni klaida. Vietoje Ch. Valaitis turėjo būti Ch. Povilaitis, o A. Butkeraičiai, kurie taipgi reiškė užuojautą, buvo viasi praleisti.

Už padarytą klaidą labai atsiprašome.

Pa

Toronto M. Harrison daro, apraš ir Tarybų sąrįšyje su užtvankos i „Jeigu egi rūstinę Joh pirkdami gū kijos 1956 r tės Ameriko užtvankos gal nebūtų ezo kanalo. . cija gal būtų kinimo dėl gal nebūtų finansuoti u rikos prezid vos diktator Egipto hero Jis sako, vienos vinie karą.

Tai ilga c rias. Bet ji ga. Visi kapi su širdgėla čiovo vizito ir pavydą, k gus, komunis arabų heroju kapitalistas.

Bet čia pa gal aiškiaus lesei, o tuo siems reak riams.

Vakarų po perialistinian ti daugiaus ginklu. Jie Egiptą, kaip daugelyje ša ti kelią. Tas ja ir nieko

Tuo tarpu sykiu su sav sia brolišką tų tautų lia diškų siekių daugiau.

Vakarai t Bet vargiai ti. Jiems nel nē santvark

Mirtys pa nės. Kaip m je pranešim daugiau mūs brangių mū gių bei drau vųjų tarpo.

Štai vėl ypatingai sk torontiečio J tis.

Juozas Lih figūra toron tuvių organi kuris organi siėjo be jo t O meninir veikimas bu vos, jis buvo Kūrė ir savo Jis ypač m

Pastabos

Toronto Star apžvalgininkas M. Harrison, štai kokią išvadą daro, aprašydamas Chruščiovo ir Tarybų Sąjungos triumfą, sąrašyje su atidarymu Aswan užtvankos pirma dalimi:

"Jeigu egiptiečiai nebūtų užrūstinę John Foster Dulles, pirkdami ginklus iš Čekoslovakijos 1956 m., jis nebūtų nukirtęs Amerikos paramą Aswan užtvankos statybai. Naseras gal nebūtų nacionalizavęs Suez kanalo... Britanija ir Francija gal būtų išvengusios panikinimo dėl Suez... Maskva gal nebūtų galėjusi įsiterpti ir finansuoti užtvanką... ir Amerikos prezidentas, o ne Maskvos diktatorius šią savaitę būtų Egipto herojus".

Jis sako, kad Vakarai dėl vienos vinies, pralaimėjo visą karą.

Tai ilga citata dėl šio skryiaus. Bet ji labai charakteringa. Visi kapitalistiniai raševos su širdgėla aprašinėjo Chruščiovo vizito pasisekimą Egipte ir pavydą, kad tarybinis žmogus, komunistas, tapo Egipto ir arabų herojus, o ne kuris nors kapitalistas.

Bet čia paminėtas rašytojas gal aiškiausiai mėta kaltę Dullesui, o tuo patim sykiu ir visiems reaktiniams politikieriams.

Vakaru politikieriai savo imperialistiniams užmojams siekti daugiausia remiasi jėga, ginklu. Jie norėjo paklūdyti Egiptą, kaip ir dabar kad nori daugelyje šalių pažangai pastoti kelią. Tas jiems daug kainuoja ir nieko nelaimi.

Tuo tarpu Tarybų Sąjunga, sykiu su savo draugėmis, ištisia brolišką pagalbos ranką kitų tautų liaudžiai be savanau-diškų siekių ir laimi dvigubai daugiau.

Vakarai turėtų pasimokyti. Bet vargiai jie gali tai padaryti. Jiems neleidžia visa jų vidinė santvarka ir struktūra.

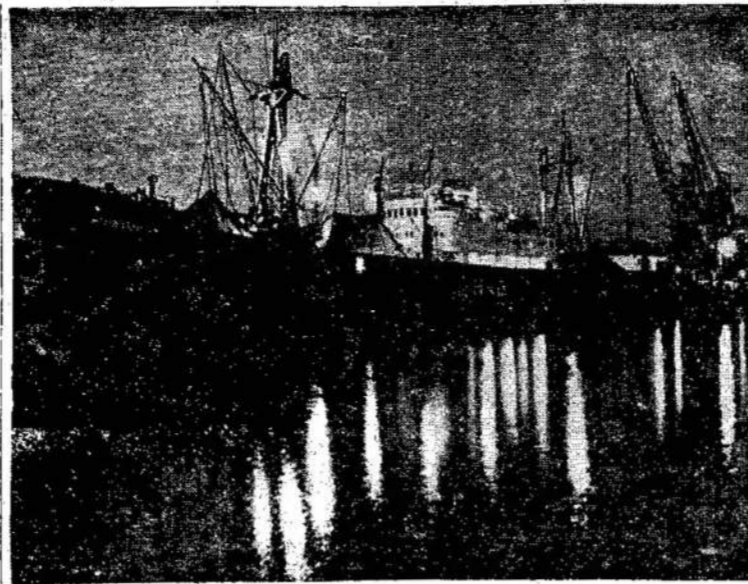
Mirtys pasidarė vis dažnesnės. Kaip matome iš laikraščio pranešimų, vis daugiau ir daugiau mūsų tautiečių, gerų ir brangių mūsų judėjimo draugių bei draugių išsiskiria iš gyvųjų tarpo.

Štai vėl viena mirtis mus ypatingai skaudžiai palietė. Tai torontiečio Juozo Linarto mirtis.

Juozas Linartas buvo stambi figūra torontiečių pažangių lietuvių organizacijų tarpe. Retas kuris organizacinis darbas apsiėjo be jo talkos.

O menininkų gyve, kol tas veikimas buvo tyvas ir aktyvus, jis buvo nepavaldojamas. Kūrė ir savo vaizdelius.

Jis ypač mėgo vaidybą. Kaip

Užsienio laivai Klaipėdos jūrų prekybos uoste.

Ką Kiti Rašo

N. Chruščiovas Egipte

Šiuo metu Tarybų Sąjungos delegacija su N. Chruščiovu priešaky vieši Egipte, kuris šiuo metu oficialiai vadinasi Jungtine Arabų Respublika.

Net ir buržuazinės spaudos korespondentas pripažįsta, kad niekad, žinomoje Egipto istorijoje, joks kitos valstybės vizitorius nebuvo sutiktas taip iškilmingai, kaip N. Chruščiovas ir visa tarybinė delegacija. Milijonai egiptiečių svečius sveikino, karštai priėmė ir dėkojo tarybinėms tautoms už tą talką, kurią jos Jungtinei Arabų Respublikai teikia.

Netenka nei sakyti, kad šis tarybinės delegacijos vizitas sutvirtins ryšius tarp abiejų šalių — Tarybų Sąjungos ir Jungtinės Arabų Respublikos tautų. Visa tai eis naudon pasaulinei taikai.

Šiuo savo vizitu N. Chruščiovas pirmą kartą savo gyvenime įkėlė koją į Afriką. Būtu naudinga, kad jis ir kiti tarybiniai pareigūnai vis dažniau ir dažniau Afriką aplankytų.

Atsiminkime, Afrikoje šiuo metu vyksta milžiniškas tautų judėjimas. Šių dienų Afrika — ne ta, kokia buvo, sakysime, prieš desimt metų. Ilgai buvusios pavergtos tautos, viena po kitos atgavo nepriklausomybę ir jau pradeda pačios valdytis, tvarkytis savo reikalus. Bet jos

aktorius jis buvo labai gabus ir visų mylimas. Koks vaidinimas apsisieis be Linarto! O jis pataikydavo sulošti ir pono ir muziko rolę puikiai!

Daug linksmų valandų jis suteikė savo vaidyba torontiečiams ir kitur atsilankydamas. Mylėjo jis rimtį, mylėjo ir juoką. Savo veikla jis daug prisidėjo mūsų emigracinę gyvenimą padarydamas gražesnį, kultūringesnį.

Dėl jo mirties gili užuojauta nuo mūsų visų jo žmonai, dukteriai, sūnui ir jų šeimoms bei kitiems jo artimiesiems.

Z. Janauskas

labai biednos, be pramonės, be mokyklų. Ir joms padėti tegali tik socialistinės šalys — tokia milžiniška jėga, kaip Tarybų Sąjunga. Tarp naujų Afrikos valstybių ir Tarybų Sąjungos turėtų susimegztį juo draugiškesni ryšiai.

Tuo atžvilgiu, mums rodo, padaryta daug. Tik neseniai Tarybų Sąjungą aplankė Alžyro respublikos prezidentas Ben Bella, ir šiuo metu kai kurie Wall stryto ponai jau pradeda bedavoti, kad Alžyras gali per daug pasvirti į Tarybų Sąjungos pusę.

Kai prieš tūkstančius metų Egipte klestėjo civilizacija ir savita kultūra, kai ten vergai savo nugaromis statė milžiniškas piramides, kad karaliai galėtų po mirties "ramiai ilsėtis", tai ten, kur šiuo metu klesti Tarybų Sąjungos tautos, buvo dykumos; žmonės, kiek jų buvo, gyveno, patį primityviausią gyvenimą.

O šandien? Šiandien tarybiniai inžinieriai, su savo aukštos technikos pagalba, Egipte ant Nilo upės stato vieną didžiausių pasaulyje hidroelektrinių. Jie pastatė Egiptui eilę fabrikų. Ir dar vis stato. Jie moko egiptiečius valdyti mašinas, valdyti fabriku, būti savo šalies viešpačiais.

Pastatę, išbubinę savo šalyje socialistinę pramonę, tarybinis žmogus teikia pagalba kraštui, kuris prieš tūkstančius metų skaitėsi ano mažo pasaulio šviesa.

Ir tarybiniai vizitoriai, stebėdami piramides, bandydami suvokti įrežtus į marmurą hieroglifus, lankydami visokias labai senas egiptiečių šventoves, visa tai, be abejonės, permislėja, — panašiai kaip mes rašydami apie jų vizitą.

— Laisvė

Teisybė jiems svetima

Norman Mailer savo knygoje "The Presidential Papers" iškelia užkulisinę politiką, kuri neskaniai atsiduoda. Minima knyga iš spaudos išėjo dar

prez. Kenedžiui esant gyvam, bet jam jau nebeteko jos matyti.

Prieš prezidentinius rinkimus minimos knygos autorius pranašavo, kad Kenedis rinkimus laimės. Bet kai buvo paskutiniai balsai skaitomi, tai Norman Mailer susirūpino. Juk tetrūko 19,104 New Jersey ir Illinois valstijos piliečių balsų už Niksoną, ir Kenedis būtų rinkimus pralaimėjęs, o Niksonas būtų buvęs prezidentu.

Savo knygoje jis teigia, kad prezidentai serga "intelektualinės mitybos" trūkumu, nes jie randasi "apsupti patarėjais, kurie nesako jiems teisybės". Taip buvo ir su prez. Kenedžiu, taip yra ir su prez. Johnsonu. Jų patarėjai, atsiskykę nuo tikrojo žmonių gyvenimo, dažnai prezidentą klaidingai informuoja labai svarbiais klausimais.

Iš Washingtono gaudami ne-teisingas informacijas, mūsų reporteriai ir slaptieji agentai negali teisingų žinių visuomeninei perduoti. Maitindami melagingomis informacijomis, mes "seniai praradome savo laisvę", sako N. Mailer. Visa toji melaginga propaganda kasdien iš amerikiečių čiulpia geriausią dvasinį kraują.

N. Mailer sako, kad Tarybų Sąjungos žmonės gyvensni ir geriau informuoti. Todėl jis pageidautų perkelti į Tarybų Sąjungą kiek nors amerikiečių patarėjų, kad jiems ten pavyktų atlikti tokį pat darbą, kokį čia jie atlieka. Tada dvasiniai gal Tarybų Sąjunga nebegalėtų pirmauti, o Jungtinės Valstijos galėtų Tarybų Sąjungą pasivyti. Bet tai tuščias jo pageidavimas.

— J. Grigiškis

Ar kaip Remia Liaudies Balsas

J. Lesevičius, Montreal, prisuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo V. Mikalauskieneš ir B. P. po \$1.00 auką.

F. Bočiulis, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo Geo. Naujoko, iš Pefferlow, Ont., \$3.50 auką.

F. Gutauskas, Toronto, pridavė paskelbti užuojautą.

P. Kisielieneš, Montreal, prisuntė paskelbti užuojautų ir nuo J. Skripkos \$5.00 auką.

Nellie Grybienė, Norwood, Mass., prisuntė nuo Mass. valstijos lietuvių Moterų Sąryšio \$10.00 auką.

G. Kupcinskis, Vanessa, Ont., prisuntė \$2.00 auką.

P. Kunchys, Port Arthur, Ont., prisuntė atnaujintų prenumeratų.

A. Vilkelieneš, Toronto, pridavė paskelbti užuojautą.

M. Alenskieneš, Weston, Ont., pakeisdamas adresą prisuntė \$1.00 auką.

R. Barauskas, Rochester, N. Y., prisuntė atnaujintų prenumeratų.

J. Miliunas, Santa Barbara,

ŠYPSENOS

Didelis klausimas

Smitas paėmęs rytinį laikraštį nustebė radęs jame aprašymą apie jo mirtį.

"Ar tu matel tą žinią apie mane šio ryto laikraštyje?" klausė jis savo gerą draugą per telefoną.

"Taip", atsakė draugas drebančiu balsu. "Iš kur tu skambini?"

—

Maloniausias

Viena televizijos kompanija apklausinėjo žmones, norėdama sužinoti, kokių autorių raštai geriausiai patinka, kad juos panaudojus televizijos programoms.

"Kokie autoriai jums geriau patinka?" buvo paklausta viena šeiminingė.

"Mano vyras," atsakė ji. "Jūsų vyras?" nustebė klausinėtojas. "O ką gi jis rašo?" "Čekius!"

—

Gudrus vaikas

Tėvas gyrėsi kaimynams, kad jo penkių metų vaikas labai gudrus.

"Tikėsit ar ne, bet jis gali siliabuoti savo vardą pirmyn ir atgal".

"O koks jo vardas?"

"Otto".

Cal., atnaujino prenumeratą į Lietuvą.

V. Viliūnas, Toronto, pridavė paskelbti paminėjimą.

A. Balčiūnas, Montreal, atsinaujino sau ir į Lietuvą prenumeratą ir paaukėjo \$3.50.

P. Bepirštis, Toronto, atnaujino prenumeratą į Lietuvą.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukėjo:

J. Thamasun, Flin Flon, Man., \$2.00;

A. Tolish, Chicago, \$1.00;

A. Pauza, Rochester, \$1.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

RŪKORIAMS NAUJIENA

Iš Londono praneša, kad bulgarai surado revoliucinį metodą tabakai be nikotino auginti. Šią naujieną pranešė Percy Belcher, Tabako Darbininkų unijos prezidentas.

Patentas, sako Belcher, užregistruotas Hagoje, Olandijoje. Išradimą padarė Bulgarijos Mokslų Akademijos mokslininkai.

Akademijos mokslininkai padarę sėkmingus bandymus skiepydami tabako išaugas arba šakutes į jaunus pamidorų (tomato) plantsus ar paprastus laukinius augalus (stramonium).

Toks tabakas neturįs nikotino. Gamyba esanti nei kiek nebrangesnė.

Atrodo, kad rūkoriai su laiku susilauks cigarečių be nikotino.

Montrealo žinios

Netekome Tautiečio

Gegužės 17 d. atrastas miręs Stasys Daukša (spėjama, kad miręs 15 d.), sulaukęs 83 metų amžiaus. Paliko sergančią žmoną Magdaleną, brolienę Jv ir sesutę T. Lietuvoje. Atvyko į šią šalį prieš pirmą pasaulinį karą iš Mažeikių apskr., Akmenės valsč., Davikėnų (ar Dabikėnų) dvaro.

Nors buvo beraštis, bet labai domėjosi pažanga ir jaunus būdamas kiek galint dalyvavo pažangiam veikime. Jis vienas iš pirmųjų įstojo į LLD ir buvo jos nariu iki mirties. Taip gi priklausė DLK Vytauto klubui. Tik ištikus didelei nelaimėi šeimoje — susirgus jo gyvenimo draugei keletą dešimtų metų atgal, nuo aktyvumo turėjo susilaikyti, nes reikėjo slaugyti žmoną, kuri iki šiai dienai serga. Nors slėgė jį sunki nelaimingo šeimyninio gyvenimo našta, bet visuomet buvo labai malonus, draugiškas.

Jo laidotuviams rūpinosi Stasys Doveika. Velionio artimiesiems gili užuojauta, o velioniui amžina ramybė.

Išgirdome Idomų Raportą

Gegužės 19 d. čia ant greitųjų buvo sušauktas taikos šalininkų mitingas, kad išgirdus Kanados nacionalės "Voice of Women" organizacijos prezidentės Mrs. Kay Macpherson raportą, grįžusios iš Olandijos iš NATO tautų moterų Taikos

sąskridžio, kur vyko Nato tautų militaristų konferencija. (Apie šį mitingą teks vėliau parašyti plačiau.)

Nors mitingas vyko dienos laiku, t. y. darbo laiku, bet daugelis moterų išliko iš darbo, kad išgirdus raportą.

Delegatė raportavo, kad šiame taikos moterų protesto sąskridyje dalyvavo viso 1,500 delegačių nuo 15 Nato tautų. Vien iš Vakarų Vokietijos dalyvavo 800 moterų. Kanadą atstovavo 12 delegačių. Ji buvo viena iš tų delegačių, kurias Olandijos vyriausybė nenorėjo įsileisti, teisinantis, kad apie jų atvykimą nebuvo informuoti. Tik po 24 valandų dalykai išsiaiškino ir jas įsileido.

Jos pasidalinusios į kelias grupes, apkalbėjo bendrus klausimus, liečiančius taikos judėjimą, apdiskusavo kaip juos geriau praveisti gyveniman, pademonstravo, įteikė rezolucijas Nato tautų militaristų konferencijai ir grįžo kiekviena į namus su padidinta energija daugiau dirbti už taiką.

Buvo Nuvykę į Pagerbtuves

Abiejų Juozo ir Petro Petrauskų šeimos, J. ir H. Adomoniai ir Ed. A. Čičinskai, du savaitgalį atgal buvo nuvykę į Petrauskų giminaičių — Jono ir Onos Medonių 50 metų jubiliejinį žentavės paminėjimą, į Hartford, Conn. Nors kelione

70 Klaipėdos jūrų prekybos uosto darbininkų šeimų Gegužės švenčių išvakarėse atšventė įkurtuves naujuose butuose. Per vienus metus mieste išaugo nauji mikrorajonai Taikos prospekte, Mažajame kaime, lyje, Mokyklos gatvėje. Iki metų pabaigos Klaipėdos žvejai ir jūreiviai gaus veik 1,400 naujų butų, 2 mokyklas, 7 vaikų darželius - lopšelių, daug paroduotuvų.

Nuotraukoje: nauji gyvenamieji namai Mokyklos gatvėje.

Čičinsko Kalnas ir Upytės Kapinynas

Čičinsko kalnas yra už pusės kilometro nuo Upytės. Tai apskrita, apie 3 ha ploto piliakalnio pavidalo kalva. Senovėje ją iš visų pusių supo Vešetos ežeras. Tai buvo patogi gynybai, sunkiai prieinama vieta. Manoma, kad čia stovėjusi senoji Upytės pilis, žinoma jau 13-me amžiuje. Ypač dažnai Upytės vardas minimas Hermano de Varibergės kronikoje ryšium su Livonijos ordino žygiais į Lietuvą. Nuo 1363 m. iki 1378 m. užregistruota net 11 grobiamųjų žygių, kuriais buvo nusiaubtos Upytės ir gre-

je teko nuvargti, bet grįžo visi labai patenkinti, nes turėjo labai linksma laiką amerikiečių tarpe.

O Jurgis ir Marytė Šarskiai tą patį savaitgalį aplankė savo dukrą ir žentą M. V. Virbalus, neseniai įsikūrusius Rochesteryje. Pasimatymu labai patenkinti, nes pamatė gražiai įsikūrusius.

Svečiuojasi Čia

Pas Juozą ir Malviną Mačionius svečiuojasi jų giminaičiai A. ir M. Kiveriai iš Windsor, Ont.

Apsivėdė

Gegužės 16 d. sukūrė šeimyninį gyvenimą Robertas Kynas su Ingrida Peigelyte. Neteko sužinoti, kur išvyko medaus mėnesiui praleisti.

Linkiu jiems laimingo šeimyninio gyvenimo!

Sumušė Vytauto Klubo Barmeną

Gegužės 19 d. DLK Vytauto Klubo barmeniui atvykus į darbą, puolė du vyrai ir sumušė. Išsinešė kiek pinigų.

Pas mus tokie prajovai tampa naujiena. Jau baisu ir į gatvę išeiti, nes pilna visokių chuliganų, kurie daro visokius užpuolimus ant žmonių.

timų vietovių žemės. Matyti, Upytės pilis tais laikais atrėmė ne vieną kalavijuočių puolimą.

Čičinsko kalnu Upytės pilies vieta pradėta vadinti, greičiausiai, tik 18-to amžiaus pabaigoje bei 19-to amžiaus pirmoje pusėje, kai buvo sukurtas pats padavimas apie Čičinską (apie Čičinską ir su juo susijusius padavimus jau buvo rašyta "M. ir g." 1961 m. 4 nr.) Tad teisingiau Čičinsko kalną būtų vadinti Upytės piliakalniu.

Upytėje yra ir kitas archeologinis paminklas — III-VII m. e. amžių kapinynas, davęs idomų duomenų pažinti to meto Upytės gyventojų materialinei kultūrai ir laidojimo papročiams. Čia buvo atidengtas 51 kapas. Mirusieji laidoti labai retai, laidojimo kryptis įvairi. Daugumas kapų aptikti 60-150 cm gylyje. Keluose kapuose duobės dugne susidurta su taisyklingai griaučių šonuose padėtais akmenimis. Vyrų kapai išsiskyrė darbo įrankiais ir ginklais. Juose aptikta geležinių siaurašmenių kirvių, lenktų peilių, pautuvų, ylių, ietigalių, žalvarinių bei geležinių diržo sagčių, lazdelinių smeig-

tukų. Moterų kapuose daugumoje susiduria su papuošalais — įvairiaspalviais stiklo ir emalės karoliais, gintaro karoliais, žalvarinėmis antkaklėmis, kūginiais ir šaukštiniais galais, įvairios formos žalvarinėmis lankinėmis, segėmis ir juostinėmis apyrankėmis, rečiau su darbo įrankiais — yломis, vepstukais, piauutvais.

Aptikta keletas dvigubų kapų, iš kurių ypač turtingas ikapėmis Nr. 7. Prie vyro griaučių jokių dirbinių neaptikta. Tuo tarpu mirusiosios kaklas buvo papuoštas sidabrine šaukštinė antkakle, krūtinė — žalvarine apskritine sege su grandinėmis ir kabučiais. Ant kiekvienos rankos buvo rasta net po 6 juostines apyrankes. Skersiai mirusiosios blaudzikaulių gulėjo dvi žalvarinių įviju eilės — drabužio pakraščio papuošimai.

Tyrinėtasis kapinynas rodo, kad Upytėje II-IV a. turėjo būti nemaža gyvenvietė. Jos vietą galima būtų rasti tik atlikus platesnius archeologinius tyrimus.

M. Michelbertas

Stasys Daukša

Mirus Stasiui Daukšai

Reiškiame mūsų didelį apgailėstvimą netekus ilgamečio L.L.D. nario ir gero bičiulio, o velionio artimiesiems gili užuojauta. O velioniui tegu būna amžina ramybė!

K. L. L. D. Montrealo Kuopa

Mirus

Stasiui Daukšai

Liūdime netekę artimo draugo ir gero bičiulio taip gi reiškiamo mūsų gilią užuojautą velionio giminėms, o velioniui amžinos ramybės

J. O. Mikaliūnai	P. M. Šuplevičiai
L. P. Kisieliai	J. A. Lesevičiai
F. A. Šuplevičiai	J. E. Petrauskai
J. E. Urbanavičiai	K. A. Juškai
A. M. Jurgučiai	A. A. Mikuliai
E. O. Strėliai	G. Šerpitienė
A. A. Zacierka	B. Kvietinskas
A. O. Šiliniai	Ed. Vilkis

Montreal, Que.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SĄJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malnourmu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860

Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, kilimus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

ST. KALINAUSKAS

Paskutinė Radiograma

Dokumentinė Apybraiža

(Taša)

— Nejaugi "Jaunius" nepažįsti? Jau kelinti metai mūsų apylinkėse vaikšto. Toks visuomet kepurė ant akių užsitraukęs. Jis daugiausia laikosi vienas, bet, matyt, irgi koks nors jų vyresnis. Prisimenu, jog kaip tik sakė, kad vežimą grūdų reikės pas jo kažkokią giminitę ar pažįstamą nugabenti. Aš bent manau, kad čia reikalaš visi švarus.

— Na, žiūrėk, — nepatenkintas burbėjo Jasilionis. — Juk važiuoisi tu, ne aš. Įkliūsi, pats nagus galėsi graužti. O jeigu kas, manęs nekišk. Aš vis tiek išsiginysi, tik tau pačiam blogiau bus.

— Jeigu sėsim, pirmininke, tai būtinai kartu. Dviese smagiau, — pėrziūno Tomkūnas.

Jasilionis nieko neatsakė, bet iš jo veido galėjai matyti, kad pokalbis su Tomkūnu abejonių visai neišskleidė. Jam buvo dar pikta ir todėl, jog įsitikino, kad senis daugiau žino už jį patį, jog banditai, matyt, Tomkūnu ir pasitiki žymiai labiau. Iš jo akių galėjai atspėti, kad tą savo pranašumą jaučia ir pats Tomkūnas.

— Viskas daroma manų kailiu, o jam garbė, — nūšėjo mintyse Jasilionis.

Sėkmingai nugabenus grūdus į Panevėžį, Tomkūnui kilo dar didesnė aistra darbuotis šioje srityje. Po poros dienų jis pats pasisiūlė užklydusiam pas jį "Čerčiliui":

— O gal vėl nuvarius į miestą kokį porą vežimėlių? Gražas pinigėlio susižertumėt.

"Čerčilis" pritarė, o Tomkūnas džiūgavo. Juk, šiaip ar taip, mažiausia trečdalis turėjo įplaukti ir į jo kišenę. Nieko nelaukdamas, tą patį vakarą jis nukilbidavo pas sandėlininkę Tonkūniene.

— Vėl badas-vyrus prispaudė, Julyte, — bandė tartis geruoju. — Batų reikia, apsilvikimo reikia, o pinigų nėra. Prašo vėl kokį vežimėlį išduoti.

— Kada gi jiems užteks? — ėmė plūstis Tonkūniene. — Pylam grūdus kaip į balą. Šita aša kada nors vis tiek nutrūks, o man reikės už groty sėdėti. . .

— Kaip sau nori, — susiraukė Tomkūnas. — Bet vykdyti reikia. Juk žinai, kad jie ceremonijų nedaro.

Prikalbėjęs Tonkūniene, seniokas pasuko tiesiog pas antarą kolūkio sandėlininkę Elzė Petrulytę. Su ta susitarti buvo žymiai lengviau, nes senis žinojo, kad ji pati neblogai pažįsta ir patį "Čerčilį", ir "Šalna", ir kitus. Priminęs, kad nepaklausius gali baigtis taip, kaip atsitiko su Borysu, Tomkūnas gavo pažadą, jog grūdai bus išduoti. Elzė pakvietė senį prie stalo vakarieneš, o paskui

išpasakojo ir visas smulkmenas apie Baryso nužudymą, kurių Tomkūnas iki to laiko nežinojo:

— Barysas tą dieną dengė pas mus stogą. Po darbo pavakarieniavom, kartu susėdė, ėmėm žiūrėti nuotraukas. Tik staiga girdim: kažkas apie duris krebžda, palangiais vaikšto. Aš ir prasitariau: "Tikriausiai, vaikiščiai nori kokį nors šposą iškrėsti. O gal ir kokie vāgys". Barysiukas, žinai, smarkus buvo. "Aš jus pamokysiu taip, kad daugiau nenorės", — pasakė jis ir puolė pro duris. Kaip prieš nelaimę jis buvo tą vakarą kariška miline apsilivkęs. Tie, matyt, kažką pagalvojo. Išgirdau, pokštelėjo porą kartų, suriko.

— Tai išsigandai, ar ne teisybė? — lingavo galvą senis.

— Kur nenusigąsi?! — mergina išplėtė akis. — Ir dar kaip. Gal po kokios valandos išdrįsau laukan išeiti. Durys atlapotos taip visą laiką ir stovėjo. Išeinu, ogi Barysiukas išsitiesęs vidury kiemo, jau visai sustingęs. Aš tuoj pas kaimynus. Tie bernioko tėvams pranešė. Atbėgo tėvas. . .

Alinavos Kaimo Palaukėje

Rugpiūčio pradžioj pas Tomkūną atsilankė "Šalna" ir "Jaunius". Išbuvo visą dieną. Tomkūnas juos dar namine pavaišino. Nutaikęs progą, kai senis negirdėjo, "Jaunius" šnipstelėjo į ausį Matuzevičiui.

— Tas senis man pradeda nepatikt. Ir iš viso mes pas jį per dažnai sėdim. Tuoj visa apylinkė mudu pažins. Geriausia išeitis būtų tuoj pat nešdintis kur nors toliau.

Nakties vėsa, malonus pušų kvapas greit prablavė "Jaunius".

Jis vedė Matuzevičių užtikrintai, net nestabtelėdamas pagalvoti. Matyti, tos vietos jam buvo pažįstamos kaip nuosavi penki pirštai. Perkirto Stačiūnų, Spirakių miškus. Jau brėško, kai abu išėjo į Alinavos kaimo palaukė.

— O dabar ir aš prisimenu šią vietą, — prašneko Matuzevičius. — Juk kaip tik pro čia ėjom tada pas Jusienę į Rimiškiaus.

— Ar kai tą pusprotį Jusienės svirne nudaigojom? — abejingai atsiliepė "Jaunius".

— Taigi tada, aš gerai prisimenu.

Nors praėjo nemažai laiko nuo anos atmintinos nakties, bet Matuzevičiui taip ir neteko pasidalinti mintimis su "Jaunium" dėl ano įvykio. Jis panoro čia pat, kol vėl nepamiršo, viską aptarti. — O tą žmogelį, tiesą pasakius, mes tada gal ir be reikalo. . .

— Nekalbėk nieku, — pertraukė jį "Jaunius". — Kaltas ar nekaltas — nesvarbu. Vis vien paleisti nebuvo galima. Čia jau "Šipulskis" teisingai padarė. Dar būtų išplepėjęs kam nors apie tai, ką matęs. Tad atsarga gėdos niekada nedaro. Na liaukis kvailystėm galvą kvaršinęs, — sudraudė jį "Jaunius". — Verčiau pasirink kur nors vietą pusvalandžiui snustelėti, o aš tuo tarpu į kaimą nueisiu, ėdalo parūpinsiu.

Matuzevičius išsitiesė krūmuose, milinės skvernais apsiklodamas. Po galva pasidėjo žolės kuokštą. Pro tankiai surūžusiu jaunų alksnių viršūnelės buvo matyti tik aušros nuiravinto dangaus sklypelis. Kažkur netoliese suokė lakštingala, tur būt, paskutinį nakties posmą. Kitoje pusėje, matyt, toličiau nuo kaimo, burzgė traktorius, drebindamas ryto tylą. Gyvenimas nestovėjo vietoje, skubinosi, bet kažkur pro šalį. Ir gal pirmą kartą Matuzevičius susimąstė, ėmė abejoti savo pasirinkto kelio tikrumu. Šias jo mintis išskleidė krūmų šlamesys. Iš žingsnių pažino — grįžta "Jaunius". Skilvyje prabudo alkis. Prasi brovęs pro atžalyną, "Jaunius" numetė į šalį automata, nusivilko milinę. Pamatęs, kad Matuzevičius nemiega ir sutikęs jo klausiamą žvilgsnį, "Jaunius" paaikškino:

— Tuoj ateis merga. Valgio atneš. Viskas pasisekė gerai. — Be reikalo tu ją čia tempi, — prašneko Matuzevičius. — Dar liežuvi pakiš.

"Jaunius" sutraukė nosį. — Nepanašu, — nusprendė po valandėles. Ne pirmą kartą susitinkam.

Laukti teko ilgokai. Valgį atnešusi mergina buvo jau ne pirmos jaunystės, iš pažiūros per trečią dešimtį perkopusi.

"Jaunius" ją mieliai vadino "Grasyte". Matuzevičius beveiljo pagrindinį dėmesį skirti tos "Grasytės" atnešai dešrai, virtiems kiaušiniams.

Matyt, "Jauniui" patiko ne tiek jų pasirinktoji vieta, kiek pati Grase Šliekaitė ir jos dėšros. Praėjo ir viena diena, ir kita, o palikti Gustonių miško jisai nesiruošė. Matuzevičius pradžioje irgi buvo patenkintas. Svarbiausia nereikėjo kesti alki, kasdien rūpintis valgiu. Blogiau nebent tai, kad naktį būdavo šalta po atviru dangumi miegoti. Paryčiui pabudavo sustiręs ir ilgai turėdavo trypinėti, bėgioti, kol vėl bent kiek apšildavo. "Jaunius" beveik kiekvieną naktį praleisdavo pas Grase ir savo likimu nė kiek nesiskundė.

Visą šį nerūpestingą gyvenimą nutraukė vieną naktį netikėtai praplūpsę lietus. Matuzevičių pažadino lietaus lašų čėženimas į lapus. Milinė jau buvo permirkusi, vanduo įkyriai skverbėsi už apikaklės. Gūždamasis nuo lietaus, Matuzevičius nužingsniavo į Grase Šliekaitės sodybą. Pabeldė sutartu būdu į langą. Ir koks buvo jo nuostebimas, kai duris atvėrė ne

pati Grase, ir ne "Jaunius", o. . . Vincevičius. Matuzevičius nuoširdžiai apsidžiaugė, — jis jau seniai pasigedo Vincevičiaus, su kuriuo spėjo nuo pirmųjų dienų susidraugauti. Ištempė iš lovos niurzgiantį "Jaunius", visi trys susėdo už stalo pasitarti. Buvo aišku, jog visiems trims likti Šliekų sodyboje negalima, nes kaimynai, matydami Grase dažnai su krepšiu bėgant į mišką, buvo ėmę kai ką įtarti.

— Aš jau senokai turiu nužiūrėjęs vietelę Auriliškiuose, — prasarė "Jaunius". — Žmonės patikimi, o tokių šiais laikais vis sunkiau rasti. Galėtume net visai žiemai įsitaistyti.

— Pas ką tu ten taip gerai numatei? — pasiteiravo Vincevičius.

— Pas Venslavičių. — A-a, — nutęsė Vincevičius, reikšmingai pažvelgęs į Matuzevičių. — "Šalna" ten, be abejo, patiks. Ką gi, vieta nebloga, pilnai pritariu.

Auriliškiaus pasiekė jau auštant.

Vakare Venslavičiai sulaukė, matyt, nelabai lauktų svečių. Senis nedrįso atsakyti prieglobščio, bet ir jis pats, ir žmona buvo nepatenkinti. Aštuoniolikmetė jų duktė Aldona stebėjo visus tris nepratarodama nė žodžio, išplėtusi akis: Pirmasis ją, kaip paprastai, ėmė šnekinti "Jaunius". Bet gaisi nebuvo laiko. Reikėjo per naktį įruošti slėptuvę, užmaskuoti iškastas žemes.

— Kaimynai neįtaria, kad mes pas tave jau kelinti metai lankomės? — pasiteiravo "Jaunius".

— Atrodo, kol kas niekas neužuodė, — neužtikrintai pratarė Venslavičius.

Išpešė jau spėjusį susigulėti sieną, padarė landą pagal visą pasienį, o iš ten pratęsė korydorių pagal galinę sieną. Pačią slėptuvę įrengė prie pat žemės, klojimo kampe.

— Susigulėdamas sienas visada nuo sienų pasitraukia, todėl landos niekas neužtikis. Galas prikrautas iki pat pašelmenio, taigi joks virbas iki žemės nepasieks, — norėdamas aprašinti išsigandusius šeiminius, kalbėjo "Jaunius".

Pirmomis dienomis valgį kasdien atnešdavo tėvas, bet Matuzevičius — "Šalna" pamažu šią esamą tvarką pakeitė. Dabar kiekvieną rytą į klojimą atbėgdavo Aldona, bet į jų slėptuvę įstį vis nedrįso. "Šalna" patiko jauna žvitrų akių mergina. Ech, su tokia būtų gera vakaruškose pašokt, į namus palydėt, dažnai dingtelėdavo jam mintis, bet dabar visa tai buvo atitverta nuo jo didelės, aukšta siena. Šiapus sienos gyveno jis, "Jaunius", Vincevičius, o anapus — visi kiti, jų tarpe ir Aldona.

Slinko nuobodžios dienos slėptuvėj. Tik dabar Matuzevičius jau nesiskundė nuoboduliu. Aldona dabar atėdavo į klojimą vis dažniau ir dažniau. — Kalk geležį kol karšta,

— ciniškai ragino "Jaunius".

— Aldut, žinai, kaip būtų gera, jeigu aš dabar galėčiau padėti į šalį šautuvą ir pradėti gyventi kaip visi gyvena, — sykį prasitarė "Šalna".

— Ir pradėk, — karštai prabilo mergina. — Kas gi trukdo? Juk kiek dabar prisiregistruoja. . .

— Negaliu, — Matuzevičius išsitraukė iš šieno smilgą ir ėmė kramtyti.

— Tai gyvenk pas mus. Viasą laiką, taip, kaip dabar. . .

— Ačiū, Aldut, — "Šalna" atlošė jos galvą ir lūpom įsi-siurbė į rausvas, pūtnias merginos lūpas. Jo ranka, gniauzusi kaštoninę kasą, nuslydo ir ėmė maigyti standžią mergišką krūtinę. Mergina suspurdėjo lyg į tinklą pakliuvusi žuvis, bet greit aprimo, suglebo. . .

Jis nepastebėjo, kaip iš landos išropojo "Jaunius" ir kiek paspokošęs, šiurkščiai pratarė:

— Užteks. . . Reikalą turiu.

Aldona atstūmė ją apglėbusias rankas. Sumišusi, kaltu žvilgsniu ji pažvelgė į "Jaunius", o paskui nuleido akis. Išsitaršė plaukai užkrito ant veido, bet mergina net rankos nepajudino jiems pataisyti. Matuzevičius žvelgė į "Jaunius" iširdusiomis akimis. "Jaunius" nusikvatojo.

— Viskas labai gerai. Čia nieko blogo. Aš tik pasakau, koks reikalas, ir vėl jus palieku, — plepėjo jis.

Tik dabar Aldona atitoko. Pasitaisė plaukus, ranka perbraukė per suglamžytą suknelę.

— Nežiūrėk į mane kaip žvėriukas, — taikiai pasakė "Jaunius". — O reikalas toks. — Išsiprašyk iš kolūkio arkli ir nuvažiuok į Panevėžį. Užvažiuosi pas vieną moteriškę Džonto gatvėje ir iš ten paimsi vežimą grūdų.

Mergina pažvelgė išsigandusiu žvilgsniu. "Jaunius" ją nuramino:

— Bįjoti čia nėra ko. Pavojaus jokio. Nuveši mano rąstelių, ten bus kas pakrauna vežimą ir parvažiuosi kaip niekur nieko. Parveši ir velykoms pyrago iškepsi. Gerai? — įsispyrė į ją akimis "Jaunius".

— Nežinau, reikia su tėčiu pasitarti, — pratarė merg. a. — Gal jis pats važiuos.

— Jį labiau įtars. O tavęs niekas neįtars, — aiškino "Jaunius". — Važiuk būtinai pati.

— Gerai, bet tėčiui vis tiek reikia pasakyti.

— Na, žinoma, — sutiko "Jaunius".

Aldona išėjo iš klojimo ir atsargiai uždarė duris.

— Iš kur tu gausi tuos grūdus? — nustebęs paklausė Matuzevičius.

— Iš savo sandėlio, iš kurgi daugiau, — paslaptingai šyptelėjo "Jaunius" ir kiek palaukęs pridūrė. — Tai tie patys grūdai, kuriuos Tomkūnas iš Gailiūnų atvežė. Visą tą laiką saugiai pas mano tikrą motušę išgulėjo.

(Bus daugiau)

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos 1-mos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, birželio 2 d., 7.30 val. vakare, savojo salėje, 160 Claremont St.

Visi nariai kviečiami ir raginami atsilankyti, apsimokėti narinius mokesčius, kurie dar nėra apsimokėję.

T. Rimdžius
Kuopos sekr.

Užbaigtuvės

TORONTO. — Visi pažangios spaudos rėmėjai kviečiami dalyvauti Tribune vėjus užbaigtuvėse, kurios atsibus 300 Bathurst St., penktadienį, birželio 12 dieną, 8.30 val. vakare.

Bus šokiai ir bufetas, taipgi kitų pajvairinimų. Įžanga \$1.00

Rengėjai

KLAIDOS ATITAIŠYMAS

Iš Miami Liaudies Balso Nr. 20 įvyko klaida. Antraštas turėjo būti: 2610 N. W. 119 St. Buvo 118 St.

TORONTO LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBO

ŠEIMYNIŠKAS PIKNIKAS

Sekmadienį, Birželio - June 7 d.

Ant Čibirų farmos

KELRODIS: Nuo Toronto važiuoti keliu Nr. 11 iki už Churchill antro skerskelio, Nr. 6-tos linės. Ten sukti į dešinę, link ežero, ir pavažiavus apie mylią po dešinei bus Čibirų farma.

Visos klubietės ir jų šeimos kviečiama dalyvauti.

Klubo Komitetas

Torontiečių Kronika

Mirė Juozas Linartas

Gegužės 23 dieną Branson ligoninėje mirė Juozas Linartas. Nuliūdime paliko žmona Magdalena, sūnus Jonas su šeima, duktė Phyllis Dagienė su šeima, sesuo Ona Narusevičienė su šeima ir daugelis giminių ir draugų ir draugių.

Velionis atvyko Kanadon po pirmojo pasaulinio karo. Buvo labai didelis meno mėgėjas ir aktyviai dalyvavo vaidyboje, net bandė pats kurti veikalus. Jo nuveikti darbai Toronto lie-

tyvių menininkų tarpe labai dideli. (Apie tai teks parašyti vėliau daugiau.)

Giliausia užuojauta žmonai ir vaikams ir jų šeimoms.

Paminėjo 25 metų sukaktuves

Praėjusį šeštadienį šv. Jono parapijos svetainėje buvo

LIAUDIES BALSO

Metinis Piknikas

įvyks

Birželio 21 d.

Eldorado Parke
(Ten kur pernai)

Visus Liaudies Balso draugus ir drauges prašome ruoštis jame dalyvauti.

EM. 8-6575

John's Flooring

Taisome ir Atnaujiname
Grindis
118½ Robinson St.
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pri-taiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

ROCHESTER, N. Y.

D.L.K. Gedimino Draugystės 60 metų gyvavimo

JUBILIEJUS

įvyks

Šeštadienį, Birželio - June 6 d., 1964 m.

Prasidės 6:30 v. vakare

SAVOJE SVETAINĖJE

575 JOSEPH AVE., ROCHESTER, N. Y.

Bus šauni kalakutienos vakarienė, muzika šokiams ir dar kas?

Maloniai kviečiame torontiečius ir kitus dalyvauti.

didelis balius — 25 metų vyro And. Betkaus laike jo il-dybinio gyvenimo sukaktuvių paminėjimas. Jubiliejantais buvo J. ir A. Mazey.

Buvo pasakytos tinkamos kalbos, palinkėta ilgiausių metų ir įteikta dovanų nuo rengėjų ir dalyvių.

Ilgiausių jiems metų.

Rep.

Padėka

Šiuomi reiškiamė nuoširdžiausią padėką visiems mano

vyro And. Betkaus laike jo il-dybinio gyvenimo sukaktuvių paminėjimas. Jubiliejantais buvo J. ir A. Mazey. Buvo pasakytos tinkamos kalbos, palinkėta ilgiausių metų ir įteikta dovanų nuo rengėjų ir dalyvių. Ilgiausių jiems metų.

Ypatingai didžiai dėkingi draugei V. Masienei, kuri mum daugiausia padėjo liūdėsio valandose.

Helen Betkienė ir šeima

Toronto, Ont.

Akių ir Akinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Įskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antrad. Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

1149 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Restoranas Pardavimui

Parduodame restoraną UNION CAFE su 20 kambarių namu. Yra kiemas, garažas dviem automobiliams. Namas atremontuotas.

Dėl platesnių informacijų kreipkitės: 387 Sherman Ave., N., Hamilton, Ont., arba telefonuokite :LI. 4-6917. Savininkas Ch. Pampalas.

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W. TORONTO
Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)
Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.